

wrzesień 2024

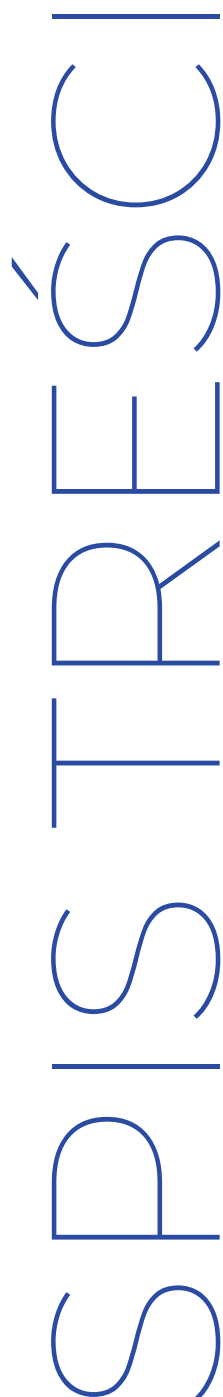
BLUEBOOK.PL

Twój poradnik po życiu w Brukseli

PEPN

Polish European Professionals Network

02.

Słowo wstępu

05.

Podróż do Brukseli

12.

Loty, konto w banku ,
szukanie mieszkania

19.

Transport w Brukseli

23.

Meldunek w gminie

25.

Przydatne kontakty

27.

Polskie placówki w Brukseli

32.

Lekarze

28.

Kariera

50.

Lifestyle

Cześć!

Gratulujemy Ci dostania się na staż w instytucjach unijnych. To duży sukces, który już niedługo będziemy mogli świętować podczas naszych spotkań networkingowych. Zanim to się jednak wydarzy i usłyszysz powtarzające się pytanie “Gdzie robisz staż?”, oddajemy w Twoje ręce nasz przewodnik po życiu w Brukseli.

Sami doskonale pamiętamy moment, gdy po raz pierwszy tutaj przyjechaliśmy. Oprócz towarzyszącej nam wtedy ekscytacji, każdy z nas czuł się trochę zagubiony. Pamiętaj, to zupełnie normalne. Życie w nowym kraju, pobyt w mieście, gdzie mieszają się tyle kultur, języków i punktów widzenia. To wszystko może na samym początku onieśmielić, ale wiemy, że dla niektórych jest to zachęta, by wynieść z tego doświadczenia jak najwięcej. Nieważne, ile czasu potrzebujesz, żeby się tutaj odnaleźć, możemy Cię zapewnić, że przyjazd tutaj to bardzo dobra decyzja dla Twojego rozwoju.

Zanim pierwszy raz udasz się na Plux, dziwiąc się zarazem, jakim cudem takie tłumy mieszczą się na tak małym placu, zachęcamy Cię do zapoznania się z naszym poradnikiem. To właśnie tutaj dowiesz się jak zaplanować Twoją podróż do Brukseli, jak nie przepłacić za loty, czy gdzie załatwić wszystkie sprawy administracyjne. To tylko mała część tego, co tutaj znajdziesz, więc liczymy, że będzie to dla Ciebie bardzo przydatne źródło wiedzy o tym mieście. Zanim jednak przejdziesz dalej, poświęć nam jeszcze chwilę i poznaj nas lepiej.

Jesteśmy Zarządem Polish European Professionals Network, w skrócie PEPN. Nasze stowarzyszenie zrzesza profesjonalistów pracujących zarówno w unijnym sektorze publicznym, jak i w sektorze prywatnym i organizacjach pozarządowych, a także osoby z Kolegium Europejskiego oraz z uczelni kształcących w obszarach prawa europejskiego, stosunków europejskich i funkcjonowania instytucji unijnych.

Jednym słowem, PEPN to miejsce dla Ciebie, gdzie z pewnością poznasz ciekawych ludzi, z którymi być może, już za jakiś czas będziesz spotykać się na Pluxie, czy planować kolejne weekendowe wyjazdy.

Jeżeli jeszcze nie straciliśmy Twojej uwagi, to chętnie opowiemy czym się zajmujemy. Oprócz spotkań networkingowych, organizujemy również webinaria i spotkania, w których dzielimy się naszymi doświadczeniami i wiedzą. Doskonale rozumiemy też Wasze potrzeby związane z zatrudnieniem. Wiedząc, że wielu z Was chciałoby zostać w EU bubble na dłużej, staramy się dzielić informacjami na temat ofert pracy w różnych sektorach. Kto wie, może to właśnie dzięki naszemu stowarzyszeniu dowiesz się o Twojej przyszłej pracy? Na sam koniec warto wspomnieć, że współpracujemy również z wieloma innymi organizacjami i kołami naukowymi. Po co? Żeby promować staże, takie jak Twój, studia w Kolegium Europejskim oraz zatrudnienie w sektorze publicznym.

Mamy nadzieję, że nadchodzące miesiące będą dla Ciebie niezapomniane. Trzymamy za to kciuki! Pamiętaj, że jesteśmy również do Twojej dyspozycji. Chętnie odpowiemy na Twoje pytania i wątpliwości. Śledź również nasz profil na portalach społecznościowych ([LinkedIn](#) i [Twitter](#)) oraz dołącz do naszych kanałów na Whatsappie, gdzie publikujemy naprawdę sporo ważnych informacji.

Do zobaczenia w Brukseli!

Zarząd PEPN w składzie:

Joanna Siembida, Bartosz Bojko, Maria Nowicka, Maciej Rewucki, Agnieszka Maćków, Grzegorz Janowicz i Mateusz Mroczek

SŁOWO OD MINISTRA DS. UNII EUROPEJSKIEJ, PANA ADAMA SZŁAPKI

Szanowni Państwo,

Drogie Osoby Rozpoczynające Staż w Ramach Blue Book,

Z przyjemnością witam Was w gronie osób przyjętych na staż w instytucjach europejskich. Wybór tej ścieżki rozwoju zawodowego jest nie tylko dowodem Waszego zaangażowania i ambicji, ale również stanowi krok w umacnianiu pozycji Polski w strukturach Unii Europejskiej.

Przed Wami ekscytujące pięć miesięcy wyzwań i nauki, podczas których będziecie mieli okazję poznać od podszewki funkcjonowanie kluczowych instytucji UE, takich jak Komisja Europejska, Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej, Europejska Służba Działań Zewnętrznych oraz liczne agencje wykonawcze. To niepowtarzalna szansa na zdobycie praktycznej wiedzy i doświadczenia, które będą dla Was cennym kapitałem na przyszłość. Równocześnie będziecie mieli okazję spędzić czas w międzynarodowym, wielokulturowym środowisku, co będzie ważne nie tylko z punktu widzenia rozwoju kompetencji, ale także ciekawe towarzystwo. Dobrze wiem, że takie kontakty mają szansę przez lata dawać dużo radości i satysfakcji.

Podczas stażu będziecie symbolicznie reprezentować nasz kraj. Nie mam wątpliwości, że Wasz profesjonalizm i zaangażowanie w realizowane projekty będą przypominały o wartościach, jakie wnosimy do wspólnoty europejskiej. Stajecie się częścią polskiej drużyny, która codziennie buduje dialog między społeczeństwami Europy i wzmacnia naszą pozycję w strukturach wspólnoty. Unia jest silna Waszą siłą!

Życzę powodzenia w realizacji planów i ambicji, rozwijania pasji oraz zdobywania cennych doświadczeń, które będą stanowiły fundament Waszej kariery zawodowej.

Z wyrazami szacunku,

Adam Szłapka

Minister do spraw Unii Europejskiej

PODRÓŻ DO BRUKSELI

PODRÓŻ DO BRUKSELI

Każdej osobie na stażu przysługuje **travel allowance** - dodatek z tytułu podróży z miejsca zamieszkania do miejsca odbywania stażu (oraz ew. z powrotem). Możesz ubiegać się o zwrot kosztów podróży w jedną lub w obie strony.

Wysokość travel allowance ustala się na podstawie odległości między miejscem zamieszkania a miejscem odbywania stażu. Zgodnie z Travel Guide, do wyliczenia odległości należy użyć specjalnego kalkulatora - tego samego, którego używa się w programie Erasmus+. Poniższa tabela przedstawia przelicznik dystansu podróży na wysokość travel allowance.

Jeśli podróżujesz z Polski, najprawdopodobniej dotyczy Cię przedział 500-1999 km. Jednak przed złożeniem wniosku, sprawdź dokładny dystans w poniższym kalkulatorze.

Dystans w jedną stronę (One-way distance) [km]	Dodatek na podróż w jedną stronę (One-way allowance)	Dodatek na podróż w dwie strony (Two-ways allowance)
0-49	0 €	0 €
50-99	20 €	40 €
100-249	50 €	100 €
250-499	90 €	180 €
500-1999	137.50 €	275 €
2000-2999	180 €	360 €
3000-3999	265 €	530 €
4000-7999	410 €	820 €
>8000	550 €	1100 €

JAKIE DOKUMENTY MOGĄ SŁUżyć ZA POTWIERDZENIE MIEJSCA ZAMIESZKANIA?

- **Dowód osobisty lub paszport z pełnym adresem**
 - Polskie dokumenty nie zawierają takiej informacji!
- **Zaświadczenie podatkowe z Twoim imieniem i nazwiskiem oraz adresem**
 - Musi być to dokument wydany przez urząd, a nie formularz wypełniony na własną rękę.
- **Certyfikat Rezydencji**
 - wydany przez uprawniony do tego organ administracji publicznej

CO WARTO WIEDZIEĆ PRZED ZAPLANOWANIEM PODRÓŻY?

- **Travel allowance** to zryczałtowana suma (ang. lump sum). W skrócie, nieważne, ile zapłacisz za podróż - i tak dostaniesz stałą kwotę travel allowance.
 - **Przykład:** przed rozpoczęciem stażu mieszkałś w Warszawie, i wracasz do niej po zakończeniu stażu. Według powyższego kalkulatora, trasa Warszawa-Bruksela to 1159.5 km, przysługuje więc Ci travel allowance w wysokości 275 € (za podróż w obie strony).
- Przyjazd na miejsce odbycia stażu musi nastąpić **w terminie 30 dni przed jego rozpoczęciem**, natomiast powrót do stałego miejsca zamieszkania **najpóźniej 30 dni od daty zakończenia stażu**.
- Akceptowana jest podróż autobusem, samochodem, pociągiem lub samolotem. Jeśli podróżujesz samochodem, zachowaj odpowiednie dokumenty potwierdzające odbytą podróż (paragony za benzynę/opłaty drogowe, bilety itp.).
- **Wniosek o podróż należy złożyć za jednym razem:** raz złożony, nie może być zmieniony. Zatem, jeśli złożysz wniosek o zwrot kosztów podróży w jedną stronę, nie możesz później zawnioskować o podróż w obie strony.
 - **Przykład:** planujesz zostać po stażu w Brukseli, więc złożyłś wniosek o zwrot kosztów podróży w jedną stronę. Jednak w międzyczasie zmieniły się Twoje plany, i chcesz wrócić do poprzedniego miejsca zamieszkania. W takiej sytuacji nie możesz złożyć drugiego wniosku o zwrot kosztów podróży powrotnej. Jeśli w momencie składania wniosku nie wiesz, czy zostaniesz w Brukseli, zalecamy zakupienie na wszelki wypadek biletu powrotnego, najlepiej z możliwością ew. zmiany terminu.

- Na podróż powrotną musisz posiadać bilety lotnicze w momencie składania wniosku. Jeśli podróżujesz samochodem lub pociągiem, po powrocie musisz przesłać dokumenty podróży związane z drogą powrotną.
- **Wszystkie dokumenty podrózne należy przechowywać przez co najmniej 2 lata od daty zakończenia sesji stażu.**

JAK ZŁOŻYĆ WNIOSEK O ZWROT KOSZTÓW PODRÓŻY?

Wniosek o zwrot kosztów podróży (travel allowance claim) należy złożyć najpóźniej do połowy maja lub grudnia (w zależności od turnusu - dokładną datę podaje traineeship office na początku stażu) Warto jednak złożyć wniosek wcześniej.

- Zaloguj się do Twojego konta Blue Book (tego samego, którego używałeś przed rozpoczęciem stażu). Pamiętaj, że logujesz się do niego z użyciem Twojego prywatnego maila!
- Zanim złożysz wniosek, upewnij się, że dodałeś do systemu swój stały adres pobytu (= miejsce, z którego podróżowałeś z/do Brukseli). Dane te możesz dodać w zakładce My Traineeship → Permanent Private Address.
- Po dodaniu stałego adresu, dodaj odległość od Twojego stałego adresu prywatnego do miejsca odbywania stażu.
- Dodaj podróż powrotną, jeśli ma to zastosowanie.
- Załącz dokumenty uzupełniające, czyli bilety podrózne - umieść je w jednym pliku PDF.
- Kliknij "Save and submit", a następnie "YES, submit my claim".

Uwaga: w przypadku przedwczesnego ukończenia stażu, dodatek nie przysługuje lub przysługuje w ograniczonej wysokości:

- Twój staż trwał mniej niż trzy miesiące? Dodatek Ci nie przysługuje.
- Twój staż trwał więcej niż trzy, ale mniej niż pięć miesięcy? Masz prawo do uzyskania zwrotu 50% kosztów podróży.
- Szczegółowe informacje nt. travel allowance możecie znaleźć w Travel guide (**BB account → Guidelines → Travel → Plik "How to Claim your Travel Allowance?"**). W razie pytań dot. travel allowance, bądź problemów technicznych przy składaniu wniosku, zalecamy kontakt z Traineeship Office (Eac-Stages@ec.europa.eu).

DOJAZD DO BRUKSELI

Loty do Brukseli są obsługiwane przez dwa lotniska: **Brussels South Charleroi Airport (CRL)** oraz **Brussels Airport (BRU)**.

Lotnisko BRU jest większe i obsługuje więcej połączeń tradycyjnych linii lotniczych (lata stąd m.in. polski LOT do Warszawy oraz Brussels Airlines do Warszawy i Krakowa), natomiast lotnisko w Charleroi jest lotniskiem dla linii niskokosztowych jak Ryanair i Wizzair i oferuje bezpośrednie połączenia do większej liczby polskich miast (m.in. Poznań, Wrocław, Łódź).

Lotnisko BRU znajduje się pod Brukselą (w Zaventem), można tam dojechać z centrum **ekspresową linią autobusową nr 12** (uwaga: z miasta na lotnisko obowiązują zwykłe bilety miejskie bez dopłaty, ale specjalny bilet z lotniska w kierunku miasta kosztuje 7,50 € - do kupienia w automatach z biletami, które można znaleźć na lotnisku i na większości przystanków w Brukseli). Na lotnisko można również dotrzeć pociągiem, co jest opcją szybszą, ale znacznie droższą (ceny biletów sięgają nawet kilkunastu euro z samej Brukseli).

W przypadku lotniska CRL, kwestia dojazdu jest nieco bardziej skomplikowana (i na ogół nieco droższa). **Jeśli przylatujesz na lotnisko w Charleroi, masz następujące opcje dojazdu z/do Brukseli:**

SHUTTLE BUS (FLIBCO, DOOR2GATE)

Autobus przewoźnika Flibco kursuje z lotniska Charleroi do dworca Bruxelles Midi (Południowego) co ok. 20 minut. Bilety kosztują ok. 20 €, a podróż trwa około godziny. Bilety na Flibco są ważne przez cały dzień, do godziny 04:00 następnego dnia. Czasem zdarzają się kolejki, więc warto zarezerwować nawet pół godziny zapasu w razie konieczności czekania na kolejny autobus. Przystanek autobusowy znajduje się tuż przy wyjściu z lotniska.

Opcja Door2Gate: bezpośrednia taksówka z lotniska Charleroi do Brukseli i okolic.

Door2Gate to wygodny sposób na dotarcie na lotnisko Charleroi z centrum Brukseli. Door2Gate odbierze Cię z domu jak taksówka, ale jest znacznie tańsza, ponieważ pozwala Ci dzielić podróż z innymi pasażerami jadącymi tą samą drogą.

ALTERNATYWA DLA FLIBCO

Blablacar: każdego dnia jest dostępnych kilkanaście przejazdów Blablacarem na trasie Bruksela-lotnisko Charleroi. Z reguły przejazdy te są w atrakcyjnej cenie (6 € za przejazd).

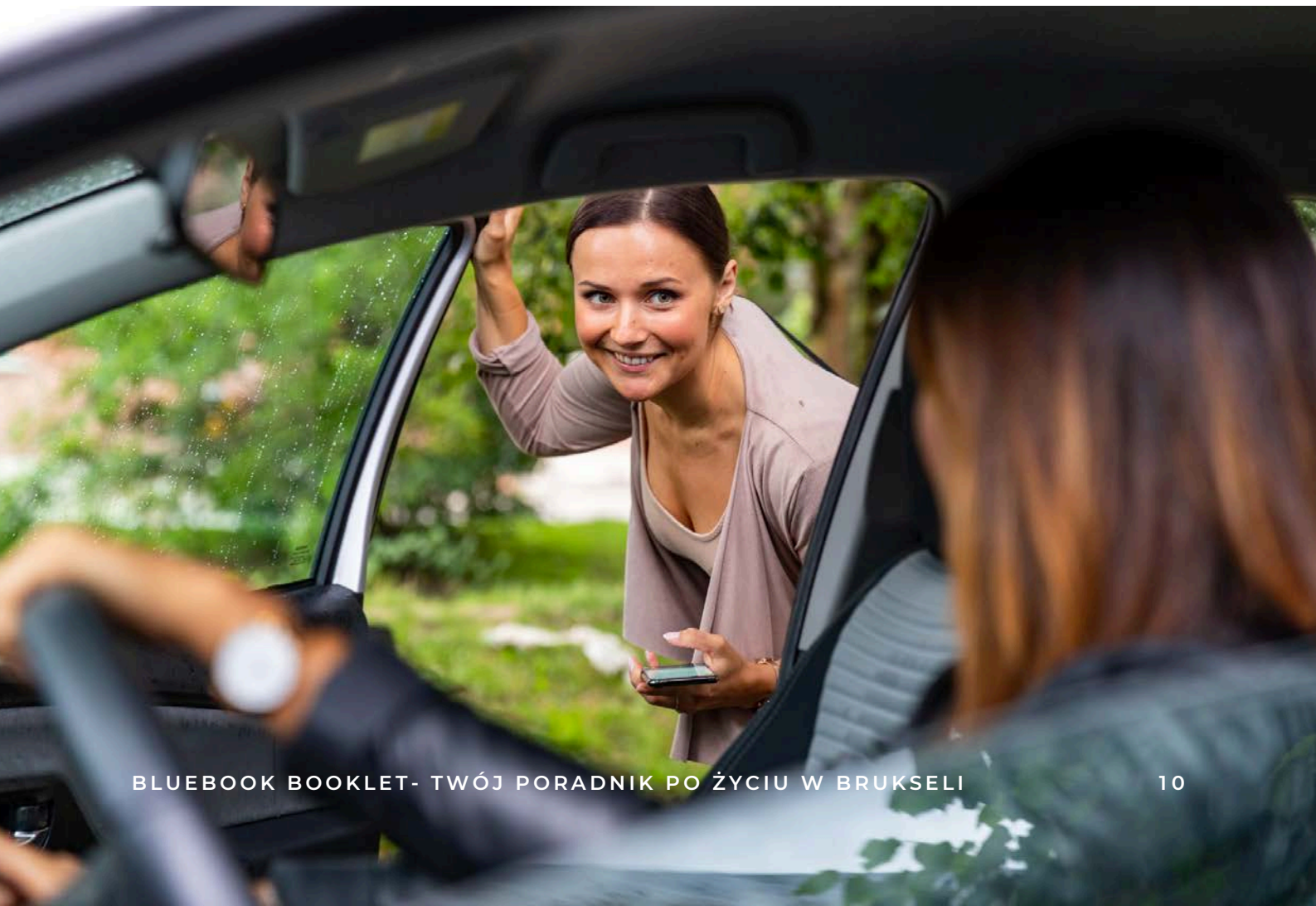
Należy pamiętać, że przewozy oferowane na Blablacar oferowane są przez osoby prywatne i może wiązać się to z ryzykiem, dlatego przedstawiamy taką opcję, ale nie polecamy jej.

Istnieją jednak trzy ryzyka:

Oferta: brak oferty przejazdu w wybranej godzinie przylotu na lotnisko, a w przypadku odwołania/opóźnienia lotu rezerwacja przepada, przy czym dalej musimy zapłacić.

Bagaż: brak miejsca na bagaż - na ogół można przewieźć tylko mały bagaż (plecak) , jeśli z osobą kierującą nie zostanie ustalone inaczej.

Odległość od lotniska: konieczność dojścia około 13 minut pieszo na stację benzynową Q8, skąd na ogół startują połączenia Blablacar.

ALTERNATYWA KOLEJOWA Z LOTNISKA CHARLEROI

Dla osób często podróżujących koleją istnieje pakiet 10 przejazdów pociągiem za 99 € za tzw. Multi (lub 60 € dla osób poniżej 26. roku życia) ważnych na dowolnej trasie w Belgii do zakupienia poprzez aplikację SNCB (sieć kolei belgijskich), w tym na trasie Charleroi Airport-Bruksela.

Bilet taki umożliwia podróż z/na lotnisko pociągiem z Brukseli, a następnie skomunikowanym autobusem z jednej z trzech stacji w pobliżu lotniska. Autobusy trzech linii autobusowych (A1, A2, A3) są obsługiwane przez TEC - operatora transportu publicznego na terenie Walonii. W przypadku podróży z głównych stacji w Brukseli (Nord, Centrale, Midi) najszybciej jest wybrać linię A1 z przesiadką na stacji w miejscowości Luttre. Częstotliwość kursowania tego połączenia kolejowo-autobusowego to co 30 minut od ok. 6 do ok. 22 (stąd nie jest to opcja dla bardzo wczesnych lub późnych lotów).

Z naszego doświadczenia wynika, że osoby kierujące autobusami lotniskowymi różnie podchodzą do honorowania biletu abonamentowego na trasie autobusowej lotnisko-stacja kolejowa - aby uniknąć nieporozumień radzimy upewnić się, że jako stację końcową wybraliśmy CHARLEROI AIRPORT (lotnisko), a nie jedną ze stacji w mieście.

Ważne: pakiet 10 przejazdów jest ważny na dowolną trasę w Belgii, stąd nie ma konieczności odbycia wszystkich 10 podróży z/do Charleroi (możemy wykorzystać go na 10 zupełnie różnych połączeń)

A dark, atmospheric photograph of an airport terminal at night. The scene is viewed through a large glass window, showing the silhouettes of people and airport equipment like baggage carousels. The text is overlaid in large, white, bold letters.

**LOTY DO
BRUKSELI**

**KONTO
W BANKU**

**SZUKANIE
MIESZKANIA**

PODRÓŻ SAMOŁOTEM

Na potrzeby tego podrozdziału rozróżniamy podróż na początek/koniec stażu oraz podróże okazjonalne (urlop, praca z zagranicy, konferencja, sprawy urzędowe).

W przypadku lotu w ramach początku i końca stażu, należy mieć na uwadze zasady Traineeship Office dot. przesiadek oraz wyboru transportu z miejsca zamieszkania. Z reguły najłatwiej jest rozliczyć podróż samolotem (bezpośredni lot na trasie Polska-Bruksela, oraz Bruksela-Polska).

W przypadku wyjazdów weekendowych najbardziej opłaca się korzystać z lotnisk w Belgii. Wiele tańszych operatorów (Ryanair, Wizzair) lata do Warszawy (również na lotnisko Chopina), Łodzi (polecamy sprawdzać, często ceny są niższe), Krakowa, Poznania czy Wrocławia.

Zasadą jest, że opłaca się wybrać najtańszy lot do Polski, a stamtąd dojechać pociągiem/autobusem do portu przeznaczenia. Dostępne jest wiele narzędzi i porównywarek, pomagających w znalezieniu najbardziej odpowiadającego nam połączenia (np. Google Flights, Skyscanner).

Przykład

Kamil zaplanował lot do Polski i zakupił bilety 21-25 kwietnia z Brukseli do Warszawy. Niestety, dzień przed wylotem jego lot został odwołany. Kamil miał dwie opcje alternatywne: lot do Warszawy za 700 zł albo do Łodzi za 150 zł (na dzień przed). Jako że podróż pociągiem między Warszawą a Łodzią trwa około 1,5 godziny, Kamil zdecydował się polecieć do Łodzi i zaoszczędzić pieniądze.

PODRÓŻ POCIĄGIEM

Podróż pociągiem należy zaplanować z wyprzedzeniem w celu uzyskania dobrej ceny. Bilety najłatwiej jest zakupić za pomocą strony internetowej Deutsche Bahn (DB). Zgodnie z polityką przewozową DB, im więcej państw przejeżdżamy, tym podróż wychodzi relatywnie taniej.

Zasadniczo z Brukseli do Polski można dojechać z przesiadkami w Kolonii/Frankfurcie nad Menem oraz w Berlinie/Lipsku. Stamtąd można dojechać już bezpośrednim pociągiem do Warszawy (przez Poznań) czy Krakowa (przez Zieloną Górę i Wrocław). Jeśli jesteś osobą poniżej 26. roku życia, polecamy zamówić część połączenia przez PKP, która posiada ofertę Junior.

W przypadku częstego podróżowania koleją można rozważyć zakupienie karty rabatowej DB (BahnCard) dającej rabat -25% na połączenia kolejowe (na ogół karta zwraca się już po drugiej podróży). Koszt całorocznej karty na podróże drugą klasą wynosi 60 €, zaś połączenie Bruksela-Warszawa kosztuje około 95 €. Zaletą podróżowania koleją jest możliwość przewiezienia większej ilości bagażu. Z drugiej strony może się to wiązać z trudnościami logistycznymi przy przesiadkach.

Alternatywą dla DB jest też bezpośredni nocny pociąg Bruksela-Amsterdam-Berlin-Praga, obsługiwany przez prywatnego przewoźnika European Sleeper, z którego można przesiąść się na poranne połączenia w kierunku Polski. Kursuje trzy razy w tygodniu i oferuje również miejsca leżące.

Pamiętaj, że ceny biletów kolejowych mogą się różnić w zależności od momentu ich zakupu, stąd sugerujemy sprawdzić każdorazowo ofertę wszystkich przewoźników na trasie w celu zakupu najtańszego biletu.

Przykład

Bilet kolejowy Berlin-Warszawa w dniu 7 maja 2024 r. o godzinie 6:00 kosztuje 29,90 € (około 130 zł) na stronie DB, zaś koszt tego samego biletu na stronie PKP Intercity wynosi 108 zł. Natomiast w przypadku zakupu biletu w dniu 3 maja 2024 r. różnica w cenie wynosi 35 zł na korzyść DB.

KONTO W BANKU

W Brukseli istnieje wiele banków, które oferują różne rodzaje kont bankowych. Przy wyborze banku warto zwrócić uwagę na kilka czynników:

- **Opłaty za prowadzenie konta:** Różne banki mogą pobierać różne opłaty za prowadzenie konta. Upewnij się, że rozumiesz, jakie opłaty będą obowiązywać.
- **Lokalizacja banków i dostęp do bankomatów:** Sprawdź, czy wybrany bank ma oddziały lub bankomaty w okolicach Twojego miejsca zamieszkania i pracy.
- **Obsługa klienta:** Ważne jest, aby bank oferował obsługę klienta w języku, którym się posługujesz, abyś mógł zrozumieć wszelkie kwestie związane z kontem.

Popularnym oddziałem bankowym dla stażystów jest ING przy rondzie Schumana. Warto korzystać z aplikacji "itsme" do formalności związanych z bankowością (i wielu innych administracyjnych procedur w Belgii).

Jeśli nie chcesz zakładać konta w belgijskim banku, technicznie możliwe jest funkcjonowanie z polskim kontem walutowym w euro bądź kontem w aplikacji Revolut. Większość polskich banków oferuje konta w euro. Przy wyborze banku w Polsce zwróć uwagę na kilka kwestii, takie jak opłaty za prowadzenie konta, dostęp do bankomatu, obsługę internetową i aplikację mobilną.

Proces otwarcia konta walutowego w Polsce można zazwyczaj zrealizować zdalnie, przez Internet. Posiadając konto w polskim banku w walucie euro, możesz dokonywać płatności i przelewów w tej walucie, co ułatwi Ci codzienne zarządzanie finansami podczas stażu w Brukseli. Na miejscu możesz korzystać z karty debetowej lub kredytowej wydanej przez polski bank. Polskie konto walutowe euro może też być podane w dokumentach do otrzymywania wynagrodzenia.

Revolut jest instytucją kredytową zarejestrowaną w Litwie. Zgodnie z dyrektywą unijną, wszystkie depozyty do kwoty 100,000 € są zabezpieczone przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

Założenie konta Revolut jest szybkie, a korzystanie z niego nie wymaga posiadania fizycznej karty płatniczej. Zaletą Revolut są usługi taniego przewalutowania pieniędzy oraz przelewów natychmiastowych. Revolut posiada także szeroką ofertę ubezpieczeń oraz usług dodatkowych, w tym np. jednorazową kartę do płatności internetowych (co pozwala uniknąć kradzieży danych płatniczych).

Założenie konta Revolut odbywa się online, a karta przychodzi pocztą.

SZUKANIE MIESZKANIA

Podczas szukania zakwaterowania warto uwzględnić odległość do dyrekcji generalnej (DG), w której pracujesz. W takim przypadku pomocna może być wyszukiwarka budynków Komisji Europejskiej dostępna [pod tym linkiem](#).

W Belgii funkcjonuje kilka większych platform, na których ogłoszenia o nieruchomościach na wynajem zamieszczają zarówno prywatni właściciele, jak i agencje nieruchomości:

- immoweb.be
- immo.vlan.be
- era.be
- realo.be

Oprócz powyższych stron, warto też regularnie śledzić ogłoszenia zamieszczane na grupach facebookowych:

- Bxl a louer – de bouche a l'oreille
- Bruxelles a louer
- Wonen in Brussel
- BRUSSELS FOR RENT
- Brussels Rooms and flats to rent
- BRUXELLES: Location appartement, Colocation, Sous-location chambre à louer
- Bruxelles: Loc & Coloc

Z doświadczenia wiemy, że jedną z bardziej efektywnych metod szukania pokoju czy mieszkania na wynajem jest korzystanie z networku – np. PEPN, czy innych forów (np. grupa [Niebieskoksiażkowcy](#) na WhatsApp).

Pamiętaj, żeby nie dokonywać żadnych wpłat na rzecz właściciela mieszkania przed obejrzeniem nieruchomości. Nie zgadzaj się też na płatności kaucji lub czynszu w gotówce.

Przed zawarciem umowy najmu właściciel może poprosić Cię o dowód zatrudnienia (w przypadku osoby na stażu Blue Book będzie to kontrakt stażowy) lub o wskazanie szacunkowej kwoty zarobków, celem potwierdzenia twojej zdolności do comiesięcznej opłaty czynszu. Powszechną praktyką jest też prośba o zapewnienie gwaranta – osoby, która będzie płacić czynsz w Twoim imieniu (jeśli Ty przestaniesz to robić). Zwyczajowo wynajmujący proszą o przedstawienie umowy o pracę i/lub trzech ostatnich pasków wypłat.

MIESZKANIA UMEBLOWANE, COLOCS

"Coloc" to budynki, w których mieszka wspólnie od kilku do kilkunastu osób – zazwyczaj osób stawiających pierwsze kroki na brukselskim rynku pracy. Coloc składają się z części wspólnej oraz pojedynczych pokoi – zazwyczaj w dobrym standardzie. Najbardziej popularnymi sieciami mieszkań obsługiwanych w Brukseli są Cohabs i Colive.

Wynajmując coloc w Brukseli, zapłacisz za czynsz oraz dodatkowe usługi takie jak wifi, ubezpieczenia, regularne sprzątanie przestrzeni wspólnych i naprawy. Umowy najmu w tym wypadku są zazwyczaj krótkoterminowe (np. 1-6 miesięcy), ale niektórzy właściciele oferują dłuższe umowy do trzech lat.

Umeblowane apartamenty oferują większą wygodę dla zapracowanych osób – są jednak często droższe, a umowa najmu z zasady ma bardziej rygorystyczne warunki (t.j. zakaz posiadania zwierząt, zakaz palenia etc.).

MIESZKANIA NIEUMEBLOWANE

Wynajem nieumeblowanego mieszkania jest z reguły tańszy. Umowy najmu obejmują jednak z reguły dłuższy okres (od roku do kilku lat).

KAUCJA

Po podpisaniu umowy właściciel mieszkania poprosi Cię o umieszczenie kaucji za mieszkanie na zabezpieczonym koncie gwarancyjnym w banku (tzw. rachunek powierniczy).

Przy wynajmie mieszkania na 6 miesięcy, kaucja z reguły wynosi równowartość miesięcznego czynszu. W przypadku umów długoterminowych, właściciel może zażądać równowartości od 1 do 3 miesięcy czynszu, przy czym ta ostatnia jest maksymalną kwotą przewidzianą przez lokalne przepisy.

UBEZPIECZENIE

W ramach umowy najmu, właściciel może wymagać od Ciebie dodatkowego ubezpieczenia mieszkania od pożaru i innych losowych zdarzeń. Zakupu takiego ubezpieczenia można dokonać przez Immoweb, a także w każdym większym banku w Belgii (np. KBC, ING, BNP).

TRANSPORT W BRUKSELI

A blurred high-speed train, likely a TGV, is captured in motion, passing through a modern station. The train is white with orange accents. A large, white, U-shaped pillar stands prominently in the foreground, partially obscuring the train. The station has a high ceiling with orange lighting. The overall image conveys a sense of speed and modern infrastructure.

TRANSPORT W BRUKSELI

Transport publiczny w Regionie Stołecznym Brukseli obsługiwany jest (przede wszystkim) przez przewoźnika STIB/MIVB (Société des Transports Intercommunaux de Bruxelles/Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel).

Sieć transportowa obejmuje ofertę autobusową, tramwajową i metro oraz specjalne autobusy nocne. Najtańszy, 60-minutowy bilet (elektroniczny) kosztuje 2,20 € (wszystkie ceny podane w tekście odzwierciedlają stan na 01.09.2024).

Uwaga: są dwa rodzaje kasowników – **czarny** (do kasowania jednorazowych biletów za pomocą karty płatniczej lub NFC w telefonie) oraz **czzerwony** (do użycia z kartą STIB). Bilet jednorazowy jest ważny przez godzinę i pozwala na dowolną liczbę przesiadek.

Są dwa rodzaje karty STIB – ogólna i personalizowana. Plastikowa karta MOBIB BASIC kosztuje 6 € i pozwala wgrać zestaw 10 biletów (18,20 €) lub 10 biletów na linię 12 z lotniska Zaventem (64 €). Z kolei karta spersonalizowana pozwala dodatkowo wgrać bilet miesięczny (52 €) lub 75-przejazdowy (105 €). Uwaga: osoby poniżej 25. roku życia mogą zawnioskować o bilet roczny w cenie jedynie 12 € rocznie – trzeba być jednak zameldowanym w Brukseli (domiciliation).

Kartę spersonalizowaną (do wgrywania biletu miesięcznego lub rocznego) można wyrobić w następujących punktach STIB (nazywanych BOOTIK):

- Gare du Midi/Zuidstation
- Roodebeek
- Gare de l'Ouest/Weststation
- Rogier
- Porte de Namur/Naaamsepoort

Do wyrobienia karty spersonalizowanej potrzebne jest zdjęcie paszportowe. Jeśli nie masz zdjęcia, możesz je zrobić na miejscu, w fotobudkach znajdujących się na wybranych stacjach metra.

Więcej informacji na stronie: <https://www.stib-mivb.be/>

TRANSPORT W BRUKSELI

Kolejnymi przedsiębiorstwami obsługującymi transport publiczny w Brukseli są De Lijn (przewoźnik autobusowy we flamandzkiej części Belgii), TEC (jego waloński odpowiednik) oraz narodowy przewoźnik kolejowy SNCB.

Co do zasady, każdy z przewoźników posiada własną taryfę biletową. Ważnym wyjątkiem jest tu tzw. Brupass, czyli bilet okresowy na wszystkich przewoźników (również koleje) na terenie Regionu Stołecznego Brukseli (oraz przyległych gmin w opcji Brupass XL). Do kupienia są warianty miesięczny (60 €) i roczny (600 €), a więc nieznacznie więcej niż ich odpowiedniki ważne jedynie w STIB. Warto rozważyć zakup Brupass, jeżeli chcemy dojeżdżać do pracy koleją (np. mieszkając w okolicy stacji Etterbeek) - zwykły bilet miesięczny STIB nie obejmuje tych połączeń!

Więcej informacji o Brupass

SNCB oferuje specjalne taryfy weekendowe – 50% zniżki od godz. 19 w piątek do niedzieli. Obowiązuje również podczas długich weekendów. Dla osób poniżej 26. roku życia obowiązują zniżki, niezależnie od statusu studenckiego. Jak już wcześniej wspominaliśmy, dla osób często podróżujących polecamy zakup biletu MULTI na 10 przejazdów (99 € lub 60 € dla osoby poniżej 26. roku życia) – bilety można wykorzystać na dowolnych 10 trasach w obrębie Belgii (należy jednak pamiętać o “skasowaniu” go w aplikacji) i są ważne przez rok od zakupu.

A MOŻE ROWEREM PO MIEŚCIE?

Mimo dobrej sieci transportu publicznego, na wielu trasach najszybszym środkiem transportu jest rower. Oprócz zakupu, popularny jest też **wynajem rowerów**. Jeśli interesuje Cię wynajem długoterminowy, dobrą opcją może być **Swapfiets**.

Podstawowa miesięczna subskrypcja kosztuje 21,90 € (stan na marzec 2024 r.), w ramach której dostajemy w pełni wyposażony rower, a także dostęp do darmowego serwisu. Swapfiets oferuje także rowery elektryczne (64,90 lub 79,90 €, w zależności od rodzaju subskrypcji).

Jeśli szukasz tańszej opcji albo wolisz używać roweru sporadycznie, sprawdź **Villo** - system rowerów miejskich. Miesięczny karnet kosztuje 3,5 € (stan na marzec 2024). W ramach karnetu miesięcznego, każda podróż poniżej 30 minut jest darmowa.

Wybierając rower jako środek transportu, należy pamiętać o kwestiach bezpieczeństwa. Większość ulic w Brukseli ma wyznaczone trasy dla rowerów, ale często jest to fragment ulicy (a nie oddzielna ścieżka). **Warto więc zakupić kask oraz kamizelkę odblaskową, oraz zachować szczególną ostrożność na drodze, zwłaszcza po zmroku.**

MELDUNEK W GMINIE

Zgodnie z lokalnym prawem, każda osoba przyjezdna powinna w przeciągu trzech miesięcy zameldować się w swojej gminie (tzw. domiciliation). Spotkanie dotyczące meldunku umówisz składając odpowiedni wniosek online lub telefonicznie, w zależności od gminy.

Na spotkanie przynieś ze sobą ważny dowód tożsamości, kopię umowy najmu i kopię kontraktu stażowego. Po złożeniu wniosku o zameldowanie, otrzymasz od gminy odpowiednie zaświadczenie (tzw. Annex 19).

W przeciągu kilku tygodni od złożenia wniosku lokalny policjant przeprowadza kontrolę Twojego miejsca zamieszkania. Następnie rejestruje Cię w rejestrze cudzoziemców.

Etterbeek

Av. des Casernes 31
tel. 02 627 21 11
[Link](#)

Ixelles

Chaussée d'Ixelles 168
tel. 02 515 61 11
[Link](#)

Schaerbeek

Place Colignon 1
tel. 02 244 75 11
[Link](#)

St Gilles

Place Maurice Van Meenen 39
tel. 02 536 02 11
[Link](#)

PRZYDATNE KONTAKTY

112

Numer Alarmowy

100

Straż Pożarna

101

Policja Federalna

105

Belgijski Czerwony Krzyż

116 000

Zaginienie Dzieci

070 245 245

Centrum Kontroli Zatruc

022 686 200

Centrum Leczenia Oparzeń (Dorośli)

024 773 240

Centrum Leczenia Oparzeń (Dzieci)

025 064 747

Ochrona Ludności

090 010 500

Apteki Dyżurujące

080 032 123

Zapobieganie Samobójstwom

250 647 47

Pomoc Psychologiczna(po angielsku)

POLSKIE PLACÓWKI W BRUKSELI

*W przypadku konieczności skorzystania z pomocy polskich placówek dyplomatycznych (np.: utrata dowodu/paszpotu) sugerujemy skontaktowanie się z **Wydziałem Konsularnym Ambasady RP w Królestwie Belgii**, gdzie uzyskacie pomoc konsularną.*

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Belgii

adres: Rue Stevin 139, 1000 Bruksela

telefon: +32 2 7804500

e-mail: bebruamb2@msz.gov.pl

<https://www.gov.pl/web/belgia>

Portal X: [@PLinBelgium](#)

Wydział Konsularny Ambasady RP w Brukseli

adres: Rue des Francs 28 / Frankenstraat 28, 1040 Bruksela

telefon: +32 2 780 45 02

e-mail: bruksela.konsul@msz.gov.pl

(Wydział Konsularny jest częścią Ambasady RP w Belgii)

Godziny przyjęć interesantów:

poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek : 9.00 - 13.00

środa: 13.00 – 18.00

W sprawach paszportowych, stanu cywilnego, administracyjnych, obywatelskich i wizowych interesanci przyjmowani są wyłącznie po wcześniejszej rezerwacji wizyty przez www.e-konsulat.gov.pl. **Terminy w sprawach paszportowych dodawane są sukcesywnie w każdy poniedziałek o 9:00 oraz środę o 20:00.**

Odbiór dokumentów, zgłoszenie utraty paszportu lub dowodu osobistego oraz sytuacje kryzysowe - bez zapisu.

Opłaty konsularne można regulować w urzędzie kartą płatniczą.

Stałe Przedstawicielstwo RP przy Unii Europejskiej

adres: Rue Stevin 139, 1000 Bruksela, Belgia

telefon: +32 2 7804 200

faks: +32 2 7804 297

e-mail: bebrustpe@msz.gov.pl

<https://www.gov.pl/web/ue/stale-przedstawicielstwo>

Portal X: @PLPermRepEU

Stałe Przedstawicielstwo RP przy NATO

Stały Przedstawiciel RP przy NATO - amb. Tomasz Szatkowski

adres: Boulevard Leopold III, 1110 Bruksela, Belgia

telefon: +32 270 713 88

e-mail: bruksela.nato.sekretariat@msz.gov.pl

<https://www.gov.pl/web/nato/przedstawicielstwo>

Portal X: @PLinNATO

Instytut Polski

adres: Avenue des Gaulois 29, 1040 Brussels

e-mail: bruksela@instytutpolski.pl

telefon: +32 (0)2 554 06 90

faks +32 (0)2 644 06 89

<https://instytutpolski.pl/brussels/en/>

LEKARZE W BRUKSELI

UWAGA: poniższa lista przychodni i placówek medycznych jest oparta na naszych prywatnych doświadczeniach oraz dostępności obsługi w języku angielskim lub polskim. Jeżeli masz wątpliwość w trafność uzyskanej porady lekarskiej, nie kieruj się naszym wskazaniem jako wiążącym. Poniższa lista zawiera przychodnie znajdujące się w pobliżu instytucji unijnych.

Eurocare Medical & Dental Center

Rue Jacques de Lalaing 18A, 1000 Bruxelles-Ville;

St Antoine Medical Center, Dr Elvis Katuala

Av. Victor Jacobs 8, 1040 Etterbeek;

Centre de médecine générale, Dr Bernadette Meller (PL)

Place des Acacias 17, 1040 Etterbeek;

Centre Médical Jourdan, Dr Pierre-Louis Deudon

Rue du Grand Duc 11-13, Etterbeek.

Lekarzy możemy również szukać w Internecie, np. w serwisie **DoctorAnytime** - wyszukiwarkę lekarzy pierwszego kontaktu i specjalistów z opiniami oraz informacją, w jakich językach mówią i ceną podaną z góry. Możliwe jest też umówienie wizyty.

KARIERA W BRUKSELI

DLACZEGO WARTO IŚĆ NA STAŻ BLUE BOOK?

Udział w programie staży Blue Book w Komisji Europejskiej daje niezwykle wartościową możliwość rozwoju zawodowego. Stanowi doskonałą szansę na zdobycie międzynarodowego doświadczenia oraz poznania instytucji międzynarodowych od środka. Praca w Komisji Europejskiej pozwala nawiązać kontakty z profesjonalistami z różnych krajów oraz poprawić umiejętności językowe poprzez codzienną pracę w wielojęzycznym środowisku.

Staż w Komisji Europejskiej to również możliwość pracy nad merytorycznymi projektami, co daje dobre podstawy i perspektywy do budowania dalszej kariery zawodowej. Możliwość uczestnictwa w unijnych pracach legislacyjnych i udział w zarządzaniu unijnymi projektami pozwala zdobyć doświadczenie, przydatne w przyszłej karierze. Dodatkowo, praca w międzynarodowym środowisku pozwala rozwinąć umiejętność komunikacji i współpracy międzykulturowej.

Biorąc pod uwagę otwarty charakter programu Blue Book, każda osoba może spróbować swoich sił i zdobyć cenne doświadczenie, bez względu na wiek, płeć czy pochodzenie. Dlatego warto się zainteresować się karierą w instytucjach unijnych i skorzystać z szansy na rozwój i ciekawą ścieżkę zawodową.

WYBÓR MOMENTU NA STAŻ

Wybór momentu na rozpoczęcie stażu w Komisji Europejskiej może być kluczowy dla przyszłej kariery zawodowej. Oto kilka propozycji, które warto rozważyć przy decyzji:

- Staż w Komisji Europejskiej to wartościowe doświadczenie zawodowe, zwłaszcza na początku kariery. Należy jednak pamiętać, że większość osób, które dostają się na staż Blue Book posiada już pierwsze doświadczenia zawodowe. Warto więc odbyć np. pierwszy staż w innym miejscu pracy, a następnie zaaplikować na staż w Komisji.
- Aplikowanie na staż w trakcie albo po ukończeniu studiów magisterskich zwiększa szanse na dostanie się, pozwala też bardziej świadomie wybrać dyrekcję i unit.
- Wbrew powszechnemu rozumieniu słowa "staż", na program Blue Book aplikuje wiele osób o kilkuletnim (i większym) doświadczeniu zawodowym. Jeśli masz już kilka lat na rynku pracy za sobą, staż w Komisji Europejskiej może być najbardziej efektywną drogą na rozpoczęcie kariery w instytucjach unijnych. Możesz wykorzystać swoje dotychczasowe doświadczenie aby wyróżnić się, a następnie wyspecjalizować w danym obszarze tematycznym (np. finanse, cyberbezpieczeństwo, środowisko, transport itd.).

WYBÓR MOMENTU NA STAŻ

Nie ma jednoznacznej odpowiedzi na pytanie kiedy najlepiej zaaplikować na staż w Komisji Europejskiej. Wszystko zależy od Twojego CV, a także indywidualnych celów zawodowych. Ważne jednak, aby była to decyzja świadoma (np. kiedy już wiesz w jakim obszarze tematycznym chcesz się wyspecjalizować), tak by jak najlepiej skorzystać z możliwości oferowanych przez staż

PROFIL KANDYDATA/KANDYDATKI

Warto posiadać **doświadczenie międzynarodowe**, na przykład w postaci udziału w wymianie studenckiej (Erasmus, ale też wymiany bilateralne) czy studiów na zagranicznej uczelni.

Kolejnym istotnym elementem jest **znajomość języków obcych**, zwłaszcza języków roboczych UE (angielski, francuski, niemiecki). W niektórych zespołach zaletą jest znajomość rzadszych języków (np. szwedzkiego czy duńskiego). Znajomość języka francuskiego zwiększa szanse na zatrudnienie w zespołach zajmujących się stosunkami międzynarodowymi, ułatwia też codzienne życie w Brukseli.

Dodatkowo, **posiadanie dyplomów zagranicznych** lub podwójnych dyplomów również zapewnia dodatkowe punkty w rekrutacji. Szczególnie doceniane są uczelnie jak College of Europe, London School of Economics, Sciences Po, Akademia Dyplomatyczna w Wiedniu, Hertie School of Governance. Jednak brak dyplomu ww. uczelni nie przekreśla szans na karierę w instytucjach unijnych (choć z pewnością warto rozważyć ich ofertę edukacyjną).

Aplikując na staż, warto posiadać już wcześniejsze **doświadczenie zawodowe**, chociażby w postaci praktyk studenckich. Wysoko oceniane jest zwłaszcza doświadczenie w instytucjach rządowych (np. ministerstwach) czy organizacjach międzynarodowych. Dodatkowe punkty zapewnia też działalność społeczna, np. wolontariat, aktywność w organizacjach studenckich czy pozarządowych.

Spełnienie wszystkich warunków rekrutacyjnych często wymaga **świadomego planowania ścieżki edukacyjnej czy zawodowej**. Zdobywanie dodatkowych umiejętności i doświadczeń (np. nauka nowego języka obcego) może znacząco zwiększyć szanse na przejście procesu preselekcji i uzyskanie pozytywnego wyniku w rekrutacji.

Na koniec warto pamiętać, że każde doświadczenie i forma aktywności musi być udokumentowana, aby została wzięta pod uwagę przy rekrutacji.

Powyższe wskazówki oparte są o wiedzę i dotychczasowe doświadczenia osób z naszego networku. Nie jest to więc w pełni wiążąca porada.

STAŻ

Przed rozpoczęciem stażu

Pierwszym krokiem jaki możesz podjąć jest zadbanie o dobrą relację z Twoim Advisorem. Jeszcze przed przyjazdem do Brukseli warto wysłać wiadomość e-mail, w której zapytasz o charakterystykę Unitu, dresscode, codzienny charakter pracy i ewentualną konieczność przygotowania się na konkretne tematy. Dobrze jest też wyrazić ogólny entuzjazm związany z faktem zbliżającego się stażu.

Jeśli nie znasz tożsamości osoby, która jest Twoim Advisorem, to warto taką wiadomość wystosować do osoby kierującej wydziałem (Head of Unit).

Pierwszy tydzień

Pierwszy tydzień stażu to głównie sesje wdrożeniowe organizowane przez Biuro Staży (Traineeships Office). Uczestnictwo w nich jest obowiązkowe. Oprócz ogólnych szkoleń, każde DG/agencja organizują także sesję powitalną dla swoich stażystów. Trzecie (ostatnie) powitanie czeka Cię podczas pierwszego dnia w biurze. Oprócz przywitania się z innymi współpracownikami, przygotuj się też na ewentualne spotkanie ze swoim Advisorem, Head of Unit oraz ew. Head of Sector czy Team Leader. Jest to też dobry moment na krótkie oprowadzenie Cię po biurze.

W pierwszych tygodniach stażu zapewne weźmiesz udział po raz pierwszy w spotkaniu zespołowym (Unit Meeting). Warto wtedy przynieść drobny słodki poczęstunek i przygotować kilka słów o sobie. Jest to szansa aby przedstawić się, wspomnieć o swoim dotychczasowym doświadczeniu oraz zasygnalizować swoje nadzieje związane ze stażem.

Podczas pierwszego tygodnia lub pierwszych dwóch tygodni postaraj się poznać Twój Unit i Sector. W Komisji Europejskiej jest zwyczaj krótkich przerw na kawę, podczas których możesz się przedstawić, jak również wypytać Twoje koleżanki i Twoich kolegów czym się zajmują i w jaki sposób będziecie współpracować.

STAŻ

Pierwszy tydzień

Kolejną przydatną wskazówką jest stworzenie dokumentu (np. tabeli w Excelu), w której będziesz zapisywać wszystkie Twoje zadania i obowiązki. Dzięki temu możesz monitorować swój rozwój, opcjonalnie także przygotowywać tygodniowe podsumowania swojej pracy w mailu (np. dla Twojego advisora). Takie zestawienie będzie też bardzo pomocne podczas sporządzania raportu końcowego ze stażu.

Dostępność czasowa Advisora jest, w zależności od dyrekcji czy unitu, bardzo różna. Powszechną praktyką są regularne (np. cotygodniowe) spotkania z Advisorem. W przypadku, gdy Twój advisor nie zaproponuje takich spotkań, możesz wykazać się proaktywnością i zasugerować tygodniowy 20-30 minutowy catch-up. Jest to dobra okazja aby na bieżąco omawiać przebieg stażu, wyrażać zainteresowanie nowymi zadaniami i ewentualnie sygnalizować potrzebę zmian (zwłaszcza gdy staż nie idzie po Twojej myśli).

W pierwszych dniach ustaw też swoją stopkę w Outlooku (najlepiej w konsultacji z Advisorem) oraz sprawdź jaki jest Twój numer telefonu (do dzwonienia na Skype).

Poza sesjami wdrożeniowymi, warto też wziąć udział w kolejnych spotkaniach informacyjnych organizowanych przez Traineeship Office. Dowiesz się tam o ważnych sprawach formalnych, procedurach wewnątrz KE, eventach, kartach zniżkowych itd.

Pierwszy miesiąc

Po pierwszym miesiącu warto podsumować z Advisorem proces Twojego wdrożenia oraz ewentualnie także ustalić plan do końca stażu, tak by uwzględniał on zarówno oczekiwania Unitu, jak i Twoje.

Rola Komunikacji

Ogólną dobrą praktyką jest wykazywanie się proaktywnością i prezentowanie się jako osoba pozytywna, z którą sprawnie i dobrze się współpracuje.

Jeżeli masz do czynienia z pracą dotyczącą polityk czy koordynacji między instytucjami a państwami członkowskimi, to warto śledzić bieżące wydarzenia na ten temat. Staraj się zabierać głos na spotkaniach zespołowych.

Jeżeli istnieje taka możliwość, staraj się partycypować w długoterminowym projekcie, regularnych spotkaniach innych niż poza Unit/Sector meetings. Warto też zgłaszać się do pisania tzw. minutek. Jeśli jesteś w zespole zajmującym się kwestiami międzyinstytucjonalnymi, będzie to okazja by uczestniczyć w obradach Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Komisja jest bardzo tolerancyjna w kwestii pracy z domu (obowiązkowe są min. 2 dni pracy w biurze tygodniowo). Warto jednak przychodzić do biura, ponieważ jest to szansa na lepsze poznanie zespołu, a także na włączenie w dodatkowe projekty.

Jeżeli charakter pracy tego wymaga, to istnieje możliwość zamówienia wizytówek.

CAST

Jeśli chcesz zostać na dłużej w Komisji Europejskiej, warto podejść do testu CAST (eng. Contract Agents Selection Tool). Aby podejść do CAST, należy otrzymać stosowne zaproszenie.

Warto wyrazić zainteresowanie przystąpieniem do CAST już w pierwszej połowie stażu – najlepiej zapytaj swojego Advisora o to, jaka jest procedura przyznawania zaproszeń w Twoim Unicie/DG.

CAST

Dlaczego zdanie CAST jest ważne? Pozwala on aplikować na pozycje Contract Agent (CA), które są (po pozycji Interimaire) najczęstszą opcją zatrudnienia po stażu.

Dla osób spoza instytucji, uzyskanie zaproszenia na CAST jest dużo trudniejsze niż np. dla osób na stażu Blue Book. Dlatego warto zainteresować się tą kwestią w trakcie stażu. Należy jednak pamiętać, że takie zaproszenie nie jest rzeczą oczywistą i nie przysługuje każdemu w sposób automatyczny. W niektórych dyrekcjach generalnych (DGs) zaproszenie na CAST otrzymują wszystkie zainteresowane osoby, w niektórych tylko wybrane, a w jeszcze innych zaproszenia nie są przyznawane (zazwyczaj z powodów budżetowych).

Tym niemniej, osoby zaangażowane nie powinny mieć większych trudności z uzyskaniem takiego zaproszenia.

Wskazówka: *Warto obserwować w intranecie wewnętrzne podstrony dyrekcji generalnej, która Was interesuje, ponieważ pojawiają się tam ogłoszenia o pozycjach Contract Agent (osoby na stażu w komisji mają dostęp do intranetu, te z agencji UE niestety nie mają dostępu). Poszukiwanie odpowiedniej pozycji można rozpocząć od razu po rozpoczęciu stażu i aplikować bez wahania – proces rekrutacji trwa kilka miesięcy, a w razie powodzenia staż można przerwać lub zakończyć wcześniej i uzyskać ofertę pracy jako Contract Agent już po kilku miesiącach.*

Uzyskanie zaproszenia polega na umówieniu się z osobą decyzyjną (najlepiej po wcześniejszej konsultacji z Advisorem) czyli Head of Unit na “mid-term Traineeship discussion” i pod pretekstem wymiany opinii o przebiegu stażu i planów na przyszłość poruszyć temat chęci pozostania w KE oraz zapytać o możliwość otrzymania zaproszenia na CAST.

W przypadku odmowy uzyskania zaproszenia na CAST zaleca się wnioskować o zaproszenie w innym miejscu, ale jeśli wciąż będziesz napotykać trudności – skontaktuj się z nami, być może wspólnie będziemy w stanie doradzić Ci w dalszych krokach Twojej kariery.

STAŻ

Koniec Stażu

Na koniec stażu Stażyst(k)a otrzymuje od Advisora raport, który sporządzany jest w porozumieniu z Head of Unit oraz Head of Sector. Jest to odpowiednik świadectwa pracy. O raport końcowy warto zapytać 2-3 tygodnie przed końcem stażu, gdyż warto jest mieć wgląd w szkic raportu, zanim pójdzie do podpisu. Raporty mają zawsze wydźwięk pozytywny, natomiast pewne sformułowania są bardziej zniuansowane niż wydawałoby się na pierwszy rzut oka np. "XX was working hard on..." versus "trainee XY worked on XY and exceeded by far our expectations". Warto zatroszczyć się o ten raport wcześniej, mając w gotowości listę swoich dokonań, aby mieć większy wpływ na kształt i wydźwięk końcowego dokumentu.

Po Stażu

Jak wyżej wspominaliśmy, zaproszenie na CAST FG III albo FG IV jest bardzo ważne, ponieważ umożliwia aplikowanie na stanowiska Contract Agent (CA). Inną opcją jest praca jako Temporary Agent albo Interimairre. Poniżej znajdziesz opis poszczególnych form zatrudnienia.

STAŻ

Interimaire

Agenci tymczasowi na umowach krótkoterminowych, głównie dotyczą pracy dodatkowej, np. przy określonym projekcie lub konsultanta. Są to umowy podlegające opodatkowaniu w Belgii i pośredniczą w nich belgijskie agencje pracy. Jest to najmniej stabilna forma zatrudnienia, która może zostać rozwiązana w przeciągu tygodnia. Jest to jednak forma kontraktu, która jest najprostsza do uzyskania. Taka opcja jest warta rozważenia jako opcja przejściowa między stażem a innym, bardziej stabilnym zatrudnieniem.

Contract Agent (CA)

W instytucjach UE można być zatrudnionym na umowę o pracę na czas określony. Pracownicy kontraktowi wykonują różne zadania manualne i administracyjne, a także mogą uzupełniać braki kadrowe na stanowiskach, na których potrzebna jest specjalistyczna wiedza. Są zazwyczaj zatrudniani na umowę o pracę na czas określony (max. 6 lat w danej instytucji UE), ale w niektórych przypadkach mogą dostawać umowy na czas nieokreślony (w urzędach, agencjach, delegaturach lub przedstawicielstwach).

Rekrutowani są na dwa sposoby: stałą procedurą naboru CAST lub ad hoc procedurą naboru. Nazwa CAST pochodzi od angielskiego skrótu procedury naboru pracowników kontraktowych (Contract Agents Selection Tool). „Stać procedura naboru” oznacza, że nie ma terminu na zgłoszenie się. Osoby zatrudnione w wyniku stałej procedury naboru CAST pracują na różnych stanowiskach i w różnych obszarach. Zgłoszenia kandydatów w ramach tej procedury naboru dotyczą ogólnie profili stanowisk, a nie konkretnych wakatów. Instytucje, organy i agencje UE mogą również rekrutować pracowników kontraktowych w celu obsadzenia określonych stanowisk, publikując ad hoc wakaty dla pracowników kontraktowych.

STAŻ

Contact Agent

W takich przypadkach dla każdego wakatu ustala się termin składania zgłoszeń. Ad hoc ogłoszenia o wakatach mogą obejmować szeroki wachlarz profili stanowisk. Informacje na temat rejestracji w stałej procedurze naboru CAST oraz składania zgłoszeń na ogłoszenia ad hoc znajdziesz na [stronie WWW Komisji](#).

Zarówno w przypadku stałej procedury naboru CAST, jak i w przypadku ogłoszeń o wakatach ad hoc, kandydaci, którym zaproponowano umowę o pracę, są zatrudniani na czas określony. W niektórych organach i agencjach UE tego rodzaju umowa może zostać przedłużona na czas nieokreślony. Wszystkie stanowiska personelu kontraktowego podzielone są na cztery grupy funkcyjne (fg):

- I – pomocnicze prace fizyczne i administracyjne,
- II – praca w sekretariacie, prowadzenie biura,
- III – zadania wykonawcze, redakcyjne, księgowe i inne równoważne zadania techniczne,
- IV – zadania administracyjne, doradcze, językowe i inne równoważne zadania techniczne.

Temporary Agent

Pracownicy tymczasowi w instytucjach i agencjach UE są zatrudniani na określony czas, od kilku miesięcy do kilku lat. Wykonują różne zadania, takie jak udzielanie wsparcia w regulacjach, prawie, nauce lub finansach, przeprowadzanie analiz polityki i danych, działania związane z IT, badaniami naukowymi, komunikacją społeczną, programowaniem, itp. Zatrudniani są na stanowiska o różnych kwalifikacjach i specjalizacjach, od asystentów po administratorów. Dla stanowisk administratorów, mogą być zatrudnieni na szczeblu AD 5 lub wyższym, a dla asystentów na szczeblu AST 1 – AST 3 lub wyższym dla stanowisk bardziej specjalistycznych.

STAŻ

Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO)

Głównym zadaniem tej instytucji jest prowadzenie rekrutacji przyszłych pracowników do pracy w instytucjach UE. W tym celu EPSO wybiera najlepszych kandydatów w drodze konkursów ogólnych i specjalistycznych. Urząd pełni rolę pośrednika między instytucjami UE a wysoko wykwalifikowanymi specjalistami i absolwentami. Przyczynia się w ten sposób do budowy obecnej i przyszłej europejskiej służby cywilnej.

EPSO jest służbą międzyinstytucjonalną i odpowiada za nabór kandydatów do pracy głównie w:

- Parlamencie Europejskim,
- Radzie Unii Europejskiej,
- Komisji Europejskiej,
- Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
- Europejskim Trybunale Obrachunkowym,
- Europejskim Komitecie Ekonomiczno-Społecznym,
- Komitecie Regionów,
- Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych,
- biurach Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i Europejskiego Inspektora Ochrony Danych.

Każda z tych instytucji zatrudnia swoich pracowników spośród laureatów wyłonionych przez EPSO.

Na stronie EPSO znajdziesz przydatne informacje o typach zatrudnienia oraz aktualnych ofertach pracy w instytucjach UE.

<https://eu-careers.europa.eu/en>

KARIERA POZA STRUKTURAMI UNIJNYMI

PUBLIC AFFAIRS

Stałą cechą Brukseli jest sektor *public affairs*, czyli tzw lobbying, odgrywający kluczową rolę w kształtowaniu decyzji politycznych na szczeblu europejskim. Stolica Belgii jest centralnym punktem dla instytucji Unii Europejskiej, co sprawia, że jest to idealne miejsce dla profesjonalistów zainteresowanych branżą spraw publicznych. Branża ta obejmuje szereg działań, w tym lobbying, public relations, zarządzanie reputacją oraz analizy polityczne.

Praca w sektorze public affairs w Brukseli wymaga głębokiej znajomości struktur Unii Europejskiej, procesów decyzyjnych i bieżących kwestii politycznych - dlatego też jest dla wielu kolejnym krokiem po pierwszym stażu w instytucjach unijnych.

Profesjoniści zajmujący się public affairs współpracują z różnymi interesariuszami, w tym z przedstawicielami instytucji europejskich, przedsiębiorstwami, organizacjami pozarządowymi i innymi graczami na scenie politycznej. **Umiejętność budowania relacji, analizy politycznej i skutecznej komunikacji są kluczowe dla sukcesu w tej dziedzinie.**

Cały sektor jest bogaty pod względem wielu różnych firm i organizacji skupionych na sprawach publicznych, zwłaszcza jeśli spojrzymy przez pryzmat konkretnych obszarów polityki (od technologii po rolnictwo). Niemniej jednak, różne firmy działające w tym sektorze można sklasyfikować jako:

- **Consulting Public Affairs:** Działają podobnie jak firmy konsultingowe, ale bardziej specjalizuje się w pomaganiu firmom zrozumieć ryzyka i możliwości wynikające z nowych przepisów, nawiązywania kontaktów z decydentami i kształtowania różnych obszarów polityki. Dla wielu osób będzie to pierwsza praca w sektorze prywatnym. Przykłady takich firm to FTI Consulting, APCO, Flint Global, KREAB, Nove, FleishmanHillard.
- **Stowarzyszenia branżowe (industry associations):** Mające na celu reprezentowanie interesów grup firm o podobnych charakterystykach (na przykład hotele) lub pochodzących z tego samego kraju (na przykład amerykańskie firmy działające w Europie). Stowarzyszenia branżowe stanowią doskonałą okazję do poznania różnych punktów widzenia wielu firm, a także aktywnego uczestnictwa w dialogu z decydentami. Przykłady takich firm to AmCham EU, Digital Europe, CCIA, BusinessEurope, SMEUnited, Konfederacja Lewiatan.
- **Stanowiska wewnętrzne (in-house):** Wreszcie, duże firmy zazwyczaj mają przedstawiciela w Brukseli, który reprezentuje interesy konkretnej firmy wobec decydentów. Te role są zazwyczaj zarezerwowane dla osób z dużym doświadczeniem w sprawach publicznych i współpracy z instytucjami UE.

Prace czy staż w sektorze prywatnym najłatwiej szukać poprzez ogłoszenia, które są albo wystawiane na stronie konkretnej firmy albo na ogólnych stronach z pracą w EU Bubble (jak np. [eurobrussels](#) albo [jobs.in.Brussels](#)). W aplikacji dobrze zaznaczyć jakie doświadczenie się zdobyło podczas stażu w instytucjach, szczególnie jeśli dotyczyło jakichś konkretnych policy areas (rolnictwo, technologia, handel itd).

NGO

Organizacje Pozarządowe (NGOs) w Brukseli odgrywają kluczową rolę we wpływaniu na kształtowanie polityki na poziomie Unii Europejskiej. Ich działania obejmują szeroki zakres kwestii, a ich cele często skupiają się wokół działań lobbujących, prowadzenia badań oraz promowania konkretnych spraw. Oto kilka powszechnych typów NGO w Brukseli i ich role:

Area-focused:

- Te NGOsy skupiają się na lobbingu w konkretnych sprawach społecznych, środowiskowych lub humanitarnych. Dążą do wpływania na decydentów i instytucje UE w celu przyjęcia polityk zgodnych z ich celami.
- **Przykłady:** Greenpeace, Amnesty International, Oxfam.

Organizacje Badawcze i Think Tanki:

- Te organizacje przeprowadzają dogłębne badania w różnych obszarach polityki i dostarczają ekspertyz decydentom. Ich celem jest wpływanie na procesy podejmowania decyzji za pomocą rekomendacji opartych na dowodach.
- **Przykłady:** Bruegel, Centre for European Policy Studies (CEPS), Friends of Europe.

Organizacje ds. Praw Człowieka:

- Skoncentrowane na kwestiach praw człowieka, te organizacje pracują nad ochroną i promocją praw człowieka w ramach UE i jej państw członkowskich.
- **Przykłady:** Human Rights Watch, European Human Rights Advocacy Centre.

Organizacje ds. Ochrony Konsumenta:

- Te organizacje zajmują się lobbieniem na rzecz praw i ochrony konsumentów, starając się zapewnić, aby polityki i regulacje UE uwzględniały interesy konsumentów.
- Przykłady: European Consumer Organization (BEUC), Consumer Rights Protection Centre.

Warto zauważyć, że te kategorie stanowią ogólny zarys, a niektóre organizacje mogą prowadzić działania obejmujące kilka obszarów.

Podobnie jak w przypadku sektora prywatnego, prace czy staż w sektorze NGO najłatwiej szukać poprzez ogłoszenia, które są albo wystawiane na stronie konkretnej organizacji (najlepiej śledzić organizacje przy których chcielibyście najbardziej pracować) albo na ogólnych stronach z pracą w EU Bubble (jak np eurobrussels albo jobs.in Brussels).

A woman with long brown hair, wearing a grey sleeveless dress, is smiling broadly. She is surrounded by several hands reaching out towards her, suggesting a networking or collaborative environment. The background is a blurred office space with large windows and modern lighting.

NETWORKING ORAZ WYDARZENIA ZAWODOWE

NETWORKING

Budowanie sieci kontaktów w Brukseli to jedno z najważniejszych działań - pomoże Ci w budowaniu kariery, zdobywaniu nowych możliwości zawodowych oraz lepszym zrozumieniu dynamiki podejmowania decyzji w Brukseli. Ponadto, to doskonały sposób na poznawanie nowych ludzi!

Dużo networkingu odbywa się podczas różnych wydarzeń, które mają miejsce praktycznie codziennie w różnych miejscach w Brukseli. Najlepszym sposobem na znalezienie tych wydarzeń jest śledzenie wiodących organizacji zajmujących się konkretnymi kwestiami politycznymi, a także czytanie gazet takich jak Politico czy Euractiv, które regularnie organizują różnego rodzaju spotkania.

Świetnym sposobem na znalezienie wydarzeń jest również korzystanie z krajowych organizacji sieciowych (takich jak PEPN) lub uczelni, z której się wywodzisz (przykładowo, Uniwersytet w Lejdzie, Oxford czy London School of Economics regularnie organizują wydarzenia dla swoich absolwentów). Strony internetowe, takie jak Eventbrite, również mogą dostarczyć dobrego przeglądu nadchodzących wydarzeń.

Oto kilka przydatnych wskazówek, które mogą pomóc w networkowaniu podczas eventów:

Przygotuj się z wyprzedzeniem:

- Zapoznaj się z listą uczestników i programem wydarzenia.
- Przygotuj kilka pytań i wybierz osoby, z którymi chciałbyś nawiązać kontakt.

Aktywnie uczestnicz w dyskusjach:

- Zadawaj pytania podczas prezentacji lub paneli dyskusyjnych.
- Włącz się w rozmowy, wyrażaj swoje opinie i udzielaj się w grupach.

Własna wizytówka:

- W Brukseli to nadal ważna rzecz, dlatego miej zawsze przy sobie wizytówki z danymi kontaktowymi i informacjami o Twoim zawodowym profilu. Dobrym rozwiązaniem mogą być też tzw. e-wizytówki.
- Wręczaj wizytówki z uśmiechem, a także pytaj o wizytówki innych uczestników. Pamiętaj, aby unikać sytuacji gdy "wciskasz" wizytówkę swojemu rozmówcy. Lepszym rozwiązaniem jest zaproponowanie pozostania w kontakcie, albo prośba o wymianę kontaktów - prośba jest lepiej odbierana niż wręczanie komuś karty wizytowej bez żadnego słowa uzasadnienia.
- Po wymianie wizytówek pamiętaj, aby odezwać się do osoby i podziękować za przekazanie kontaktu - w ten sposób przypomnisz się jej.
- Utrzymuj porządek w wizytówkach - oddzielnie trzymaj wizytówki swoje i kontaktów, opisz wizytówkę każdej z poznanych osób (data, miejsce spotkania), co pozwoli Ci zarządzać kontaktami w przyszłości, zwłaszcza jak będziesz mieć ich dużo.

NETWORKING

Profil w serwisie zawodowym

w czasach post-pandemicznych, oraz w specyfice funkcjonowania w “bańce brukselskiej”, po prostu wypada posiadać profil, np: LinkedIn, Profeo lub Goldenline. W ten sposób ułatwiasz nawiązanie z Tobą kontaktu i rozszerzenie swojej sieci znajomych. Profil zawodowy to także platforma do dzielenia się aktualnymi danymi o Twojej sytuacji zawodowej (np: poszukujesz pracy/rozpoczynasz nowe zatrudnienie) i zaprezentowania społeczności Twojej wiedzy. W tym kontekście pamiętaj, aby wizerunek młodego profesjonalisty był spójny z treściami jakie publikujesz. Dlatego unikaj zamieszczania komentarzy i uwag ad personam, krytyki osobistej. Zastanów się zanim coś opublikujesz w sieci. Zawsze odpisuj na prywatne wiadomości, możliwie bezzwłocznie.

Ustaw cel:

- Networking nie jest łatwą rzeczą, dlatego nie idź z nastawieniem, że musisz wszystkich poznać. Budowanie sieci kontaktów to proces wymagający dużo cierpliwości i konsekwencji. Pamiętaj, że podstawą networkingu jest kontakt międzyludzki, więc im mniej “parcia” na zawieranie znajomości, tym lepiej.
- Ustaw sobie cel, żeby poznać 2-3 nowe osoby i porozmawiać z nimi o swoim dotychczasowym doświadczeniu w Brukseli.
- Sprawdź przed wydarzeniem czy kogoś już znasz, kto uczestniczy w wydarzeniu - poproś tę osobę o wprowadzenie Cię do jakiejś większej grupy, albo przedstawienie określonej osobie.

Jak funkcjonować w tłumie uczestników konferencji? Skuteczne odnalezienie się w dużej grupie uczestników wydarzenia nie jest prostym zadaniem. Poniżej proponujemy kilka wskazówek, które powinny ułatwić ten proces:

- **Na wydarzenie warto przyjść 15-30 min wcześniej przed oficjalnym rozpoczęciem konferencji.** W tym czasie jest możliwość przywitania się z osobami, które już się pojawiły (w tym prelegentami i organizatorami). Unikaj zajmowania miejsc siedzących przed oficjalnym rozpoczęciem wydarzenia, chyba że chcesz pokazać otoczeniu, żeby Ci nie przeszkadzać (a to minimalizuje możliwość budowania networkingu).
- **Nie obawiaj się inicjowania kontaktu i wykorzystuj okazje do podejścia do osób stojących samotnie** (być może czekają jeszcze na kogoś, być może przyszły same i również nikogo nie znają na tym wydarzeniu). Często są to ludzie, którzy nie mają śmiałości aby podejść do obcej osoby i zacząć konwersację (być może będą Ci nawet wdzięczne za pierwszy krok w ich kierunku).
- **Inicjuj kontakt z grupami osób (np: 2-4),** aby nawiązać znajomość, ale tylko w przypadku gdy grupa stoi w pozycji otwartej, to znaczy między rozmówcami jest przestrzeń na 1-2 osoby. Unikaj uczestników stojących w pozycji “zamkniętej” - osoby są zwrócone ku sobie, nie ma przestrzeni na dołączenie do nich.
- **Zawsze pamiętaj o uśmiechu, bo drugi raz pierwszego wrażenia już nie zrobisz.** Dbaj o zachowanie “otwartej” postawy ciała - dłonie otwarte (a nie złożone na wysokości klatki piersiowej), utrzymywanie kontaktu wzrokowego z rozmówcą i poświęcenie na poznanie go.

NETWORKING

Pamiętaj, aby po zawarciu znajomości dbać o podtrzymywanie kontaktu. Poniżej proponujemy kilka wskazówek, które to ułatwiają:

- Kontaktuj się regularnie - czasem lepiej rozłożyć znajomość na kilka "rat", niż zdecydować się na jedno długie spotkanie.
- Pod koniec spotkania pamiętaj o deklaracji, aby spotkać się ponownie.
- Zapraszaj swoje kontakty na imprezy networkingowe na które się wybierasz sam. W ten sposób masz szansę na regularne spotkania oraz wyjście ze swojej codziennej rutyny zawodowej.

Utrzymuj kontakty zarówno z brukselskimi filiami polskich regionów, organizacji, ale i polskimi przedstawicielstwami dyplomatycznymi - będąc na liście mailingowej tych podmiotów zapewnisz sobie możliwości bieżącego śledzenia wydarzeń odbywających się na terenie Brukseli.

LIFESTYLE W BRUKSELI

ŻYCIE TOWARZYSKIE

W Brukseli życie towarzyskie koncentruje się w zasadzie wyłącznie w obrębie Starego Miasta, Giełdy, Dzielnicy Europejskiej (w dni robocze), czy Ixelles i Etterbeek. Dla wielu najważniejszym wydarzeniem towarzyskim i networkingowym tygodnia jest PLUX w czwartkowy wieczór. Po pracy osoby koleżeńskie z wszystkich instytucji spotykają się na piwo w parku oraz w barach dookoła placu Luksemburskiego przy Parlamencie Europejskim.

Każda dzielnica leżąca w kręgu "EU Bubble" charakteryzuje się nieco inną architekturą oraz charakterem, Etterbeek jest bardziej spokojny, podczas gdy Ixelles posiada więcej barów i miejsc imprezowych. Będąc w centrum miasta spodziewaj się każdorazowo natłoku osób turystycznych. Każda dzielnica posiada też swoje tzw. hidden gems, które raz odkryte zapadają w pamięć. Podana poniżej lista ma oczywiście charakter przykładowy - o gustach się nie dyskutuje. Jeśli w trakcie pobytu w Brukseli natrafisz na ciekawe miejsce, prosimy o podzielenie się poleceniem. Miejsce zostanie dodane przy następnej edycji poradnika.

Nierozzerwalną częścią życia w Brukseli jest spora liczba osób będących złodziejami i kieszonkowcami, wspartych przez pasywną postawę organów ścigania. O ile sprzęt należący do KE jest ubezpieczony, tak w dalszym ciągu kradzież może spowodować odsunięcie od pracy nawet na 3 dni robocze. Stąd przedstawiamy kilka dobrych porad:

- Przed wyjściem towarzyskim najlepiej odstaw wartościowe rzeczy w domu lub zostaw w biurze (w szafce lub szufladzie przy biurku).
- Unikaj zatłoczonych miejsc oraz środków transportu, a jeśli już musisz w takich miejscach przebywać albo podróżować, trzymaj torebkę przed sobą, a plecak załóż odwrotnie, tak aby przylegał do przedniej części ciała.
- W przypadku niebezpiecznej sytuacji, nie ryzykuj, gdyż osoby złodziejskie są agresywne i w przypadku oporu mogą zaatakować Cię fizycznie.
- W takich sytuacjach wsparcie ze strony współpasażerów może nie być dostępne - często pozostają oni neutralni lub nie reagują na zaistniałe okoliczności.

STARE MIASTO

Pomijając spacery po starym mieście, czy odwiedzenie nowo otwartego budynku giełdy, okolica ta posiada kilka miejsc wartych uwagi:

- **Kawiarnia Cafe Capital** - niewątpliwie jedna z lepszych jakościowo kaw (niestety też nie najtańszych), do których można zjeść świeżego croissanta czy kanapkę. W ciepłe dni należy uzbroić się w cierpliwość, gdyż zamówienie kawy może potrwać nawet 10 minut z uwagi na kolejkę.
- **Jazz Bar L'Archiduc** - jedno z popularniejszych miejsc z dużą ofertą drinków klasycznych oraz licznymi, często darmowymi koncertami wieczorami.
- **Drink Bar The life is beautiful** - jeden z tak zwanych hidden gems. Oferuje drinki w przystępnej cenie oraz co około 8 tygodni jest zmieniana karta drinków sezonowych. Można się wybrać nawet samemu, gdyż na barze pracuje niemiecka właścicielka, która jest wspaniałą rozmówczynią.
- **Greek Street (Rue du Marché aux Fromages)** - jest to zaułek restauracji greckich, nazywanych potocznie Rue des Pitas. Niewątpliwie miła odmiana na wieczorny głód po spożyciu w poprzednim miesiącu 2 kg frytek z sosem andaluzyjskim. Jest to jednak grecki fast food, osoby gustujące w proper kuchni greckiej znajdą swój raj na placu Betlejemskim.
- **Drink Bar Goupil le Fol** - jeśli jesteś osobą fanowską dawnej warszawskiej Eufemii albo krakowskiej Piwnicy Pod Baranami, to miejsce jest niewątpliwie dla Ciebie. Przestronne sale udekorowane wieloma obrazami i dekoracjami nadają spotkaniu intymności.
- **Plac św. Katarzyny** - w zasadzie zagłębienie restauracyjek i barów, w szczególności możemy polecić bary Au Bassin oraz Bar des Amis. Ciekawym doświadczeniem jest także wizyta w hali św. Jerzego.
- **Wzgórze Sztuki** - miejsce pełne barów i restauracyjek, w cieplejsze dni popularne jest także picie własnych napojów na schodkach.
- **Rooftop 58** - najlepszy rooftop w Brukseli, niestety można czekać nawet 20 minut na wejście oraz jest długi czas oczekiwania na drinki.
- **Wolf** - brukselska wersja hali Koszyki, niestety ceny są dość wysokie, jednakże dla sprawiedliwości trzeba oddać, że foodstandy są prowadzone przez dobre brukselskie restauracje.
- **Tabora** - subiektywnie najlepsze frytki w Brukseli, w stosunku ceny do jakości.

IXELLES/ELSENE:

Imprezowa dzielnica Brukseli, w której w przeważającej większości mieszkają osoby pracujące w instytucjach UE. Centralnymi miejscami dzielnicy są aleja Louise oraz plac Flagey, w którym położona jest znana wszystkim osobom słuchającym Taco Hemingweya **Cafe Belga**.

Do innych ciekawych miejsc należą: **Le Cocq**, **BBP Bailli**, **Supra Bailly**, **pasta Piola**, **Bottega della pizza**, **Manhattan Burgers** czy **L'Atelier en Ville**.

SAINT GILLES/FOREST

Parvis Saint Gilles to miejsce z wieloma kawiarniami, zaraz obok stacji premetra i kościoła świętego Idziego, od którego się wzięła nazwa dzielnicy. Z kawiarni na Parvis znane jest **“Maison de Peuple”**, bardziej hip miejscówką jest **“Cafe Flora”**. Można też zjeść frytki z batata w Friterie Patatak, druga lokalna frytkarnia (tradycyjne frytki z budki) warta polecenia to Friterie de la Barrière. Piwo/kawa w tej dzielnicy bywa odrobinę tańsze niż w centrum, zwłaszcza w porównaniu do turystycznych miejscówek.

W weekend na Parvis odbywa się targ z food truckami, w niedzielę zaś w pobliżu dworca Gare du Midi można natrafić na największy bazar w Belgii (można tu kupić świeże warzywa i nie tylko).

Jeśli przesuniemy się trochę bardziej w stronę Ixelles, do polecenia jest kawiarnia **“Le Dillens”** (obok kawiarni jest duży ogródek piwny pod rozłożystym platanem).

Jeśli ktoś tęskni za polską kuchnią, “Local 63” zbiera dobre opinie i serwuje polskie jedzenie. Kawiarnia Jackie oprócz dobrej kawy oferuje specjalne miejsce do coworkingu.

W dzielnicy Forest warto znać bar **“Bar du Matin”** znajdujący się obok stacji premetra **“Albert”** i bardzo fajnego otwartego parku - Parc de Forest. W dzielnicy Forest można też znaleźć bardziej **“dziki”** park - Parc Duden.

ETTERBEEK

Dzielnica mieszkalna, z reguły spokojna. Centralnym punktem jest plac Jourdan, w którym znajduje się sporo barów, a w centralnej części **Maison Antoine**, budka z frytkami, które polubiła nawet Angela Merkel, udając się na nie w trakcie przerwy posiedzenia Rady Europejskiej. Według dziennikarskiego śledztwa, Angela Merkel zamówiła frytki z sosem andaluzyjskim.

W Etterbeek warto odwiedzić **Living Room** (Pl. Jean Ray), **Mademoiselle Meringue** (Av. des Celtes) oraz **Planchette Wine Bar** (Pl. Saint-Antoine).

Na wyjście na piwo polecamy Beers Bank przy placu Jourdan, w którym często odbywają się spotkania integracyjne naszego stowarzyszenia - comiesięczne Polskie Poniedziałki - w pierwszy poniedziałek każdego miesiąca.

DZIELNICA EUROPEJSKA

Jej umowne granice wyznacza Metro Madou - skwer Ambiorix - park Pięćdziesięciolecia - plac Jourdan - plac Luksemburski - stacja metra Trone.

Miejsca w dzielnicy Europejskiej są istotne z uwagi na to, że jest to miejsce w którym będziesz prawdopodobnie wychodzić na lunch, spotkania zespołowe, czy afterwork.

Do ciekawych miejsc należą: Manhattan Burgers, Domenica, Café Caberdouche przy metrze Madou na kawę i na drinki, La Pizza è Bella, pizzeria Piola.

Na lunche podczas pracy polecają się: **Bon, Foodmaker, Bagel Corner, JeanBon, Caffè Italiano** (ale mówią tylko po włosku i biorą tylko gotówkę), **United Tastes, Papillon**, no i oczywiście najlepsze miejsce **To Meli**.

Na kolację warto odwiedzić: **Pasta Divina, Eccetera** (najlepszy chleb włoski), **San Giacomo, Deuxieme Element, Hummus x Hortense, Savage**.

Polecane Bary: **Le Consul** (piwo po 5 €), **Public House 12, Frit Cocq, La Luck** (gdzie można pograć w planszówki)

The 500 hidden secrets of Brussels – warto zaopatrzyć się w książkę pod tym tytułem. Została zaktualizowana we wrześniu 2022 roku. Jest to zgrabne, tematyczne zestawienie miejsc, które warto zobaczyć w Brukseli (kulinarnie, kulturalnie, turystycznie).

EUROPEAN QUARTER

European Quarter (Dzielnica Europejska) jest zarówno wyjątkowa, jak i wieloaspektowa. Składa się z kilku mniejszych dzielnic (Place Jourdan, Quartier Léopold, Park Cinquantenaire, Mérode oraz Place du Luxembourg) oddzielonych kilkoma głównymi arteriami komunikacyjnymi. Wszystkie je łączy to, że wszystkie zostały przekształcone przez utworzenie europejskich i międzynarodowych instytucji. W rezultacie, w ostatnich latach Dzielnica Europejska doświadczyła spadku liczby mieszkańców, a ruchliwe arterie komunikacyjne rozdrobniły obszar. Jednak w ostatnich latach Dzielnica Europejska stała się bardziej dynamiczna i różnorodna. Jest tu kilka urokliwych miejsc, zielonych przestrzeni i pięknych uliczek mieszkalnych. Zapraszamy do odwiedzenia strony internetowej **European Quarter Brussels** aby poznać prawdziwą historię tej wielokulturowej dzielnicy, ludzi, którzy tu mieszkają, bogactwa kulturowego, które ją napędza, oraz nadchodzących przemian.

MARKA “EUROPEAN QUARTER BRUSSELS”

Dzielnica Europejska jest jednym z najważniejszych ośrodków gospodarczych Regionu Stołecznego Brukseli. Jej działalność stanowi od 12 do 20% regionalnego PKB. Dzielnica Europejska jest jednak często postrzegana w negatywnym świetle. W 2019 r. szereg interesariuszy, na czele z [visit.brussels](https://www.visit.brussels) oraz [perspective.brussels](https://www.perspective.brussels), połączyło siły, aby przygotować nową wizję European Quarter jako przyjemnej, tętniącej życiem przestrzeni publicznej. Dlatego pod koniec 2023 r. uruchomiono markę „European Quarter Brussels”. Jej misją jest zaszczepienie tej nowej dynamiki i tożsamości w dzielnicy i jej mieszkańcach.

KULTURA I SPORT

KULTURA W BRUKSELI

Instytut Polski w Brukseli koordynuje promowanie szeroko rozumianej polskiej kultury w Belgii. Mimo iż jego celem jest przede wszystkim widowiska francuskojęzyczne, to Instytut organizuje wydarzenia takie jak koncerty muzyków, premiery filmów czy wystawy artystów powiązanych z Polską. Warto zapisać się na newsletter i być na bieżąco z wydarzeniami.

Dla osób przed trzydziestką często oferowane są zniżki na bilety. www.instytutpolski.pl/brussels/en/

Najciekawsze (subiektywnie) miejsca kultury:

- **Bozar** - położone w sercu Brukseli centrum kultury oferujące wystawy i koncerty, często także w języku angielskim.
- **Flagey** - centrum kultury położone przy placu o tej samej nazwie, poświęcone głównie sztuce nowoczesnej. Posiada także wielosalowe kino, w którym odbywają się wydarzenia filmowe.
- **Królewskie Muzea Sztuk Pięknych w Brukseli** - największy kompleks muzeów sztuki dawnej i współczesnej w Belgii, w tym słynna "Śmierć Marata" Jacquesa-Louisa Davida, kolekcja rodziny Breughlów oraz Muzeum Magritte'a, belgijskiego surrealisty.
- **Królewskie Muzeum Afryki Środkowej** - muzeum eksponujące dawne belgijskie kolonie w Afryce, które od niedawna próbuje zmierzyć się z kontrowersyjną przeszłością.
- **Muzeum Victora Horta** - dawny dom najważniejszego twórcy stylu secesyjnego w mieście.
- **Choco-Story** - wyjątkowe muzeum czekolady, w którym można poznać jej historię, a także spróbować każdego z jej składników.
- **Kina** - **UGC Cinema** w centrum oraz **Kinepolis przy Atomium** - wielkie multiplexy pokazujące kinowe superprodukcje, Cinematek - miejsce dla kinomanów, w którym można zobaczyć starsze produkcje.
- **Atelier Marcel Hastir** - miejsce, w którym znajdują się dzieła sztuki, odbywają się spotkania kulturalne i wydarzenia muzyczne. Matecznik młodych artystów.
- **La Monnaie/ De Munt** - opera z bogatym repertuarem, ale trzeba zwracać uwagę, czy dane wydarzenie jest w wersji angielskiej.
- **Comics Art Museum** - Belgia komiksem stoi - poszukaj murali z komiksowymi postaciami w całym mieście, wypatruj też Thorgala i Smerfów. Muzeum ma wystawę stałą o komiksie belgijskim i często zmieniające się wystawy czasowe.

KULTURA W BRUKSELI

Kalendarz wydarzeń kulturalnych w Brukseli

www.visit.brussels/fr/visiteurs/agenda

Karta muzealna to świetna opcja na to, aby poznać muzea Brukseli i całej Belgii w przystępnej cenie. Karta pozwala na nielimitowane wejścia do prawie wszystkich muzeów w kraju (240 instytucji), w tym na wystawy czasowe, przez rok. Niestety jedynym wyjątkiem są Królewskie Muzea Sztuk Pięknych w Brukseli, które mają swój własny program lojalnościowy. Cena rocznego abonamentu to 59 €.

<https://www.museumpassmusees.be/nl/english>

Niektóre ciekawe wydarzenia kulturalne 2024 roku w Brukseli:

- **BANAD Festival** - festiwal pozwala na eksplorowanie brukselskich zabytków w stylu secesji i art déco, które na co dzień są zamknięte dla zwiedzających. Festiwal trwa od 9 do 16 marca.
- **Brussels Flower Carpet** - spektakularny dywan z kwiatów układany. w okolicach 15 sierpnia na Grand Place.

**BELGIA
TO NIE TYLKO
BRUKSELA**

CO ZOBACZYĆ POZA STOLICĄ?

Pozostałe centra kulturalne w Belgii:

- **Antwerpia** - miasto Rubensa posiada wspaniałe centrum historyczne oraz muzea poświęcone sztuce, a także muzeum morskie MAS.
- **Brugia** - siedziba College of Europe oraz perła średniowiecznej architektury. Miejskie muzea są pełne lokalnych skarbów.
- **Dinant** - małe miasto idealne na weekendowy wypad. Tutaj wymyślono saksofon i tutaj odbywa się także festiwal muzyczny poświęcony temu instrumentowi.
- **Gandawa** - kolejne miasto pełne zabytków i muzeów, w tym S.M.A.K., muzeum sztuki nowoczesnej. W Katedrze św. Bawona można zobaczyć najwspanialsze dzieło niderlandzkiego gotyku - ołtarz gandawski.
- **Mons** - można odwiedzić dom, w którym kiedyś mieszkał van Gogh, a także wziąć udział w zabijaniu smoka podczas Festiwalu Doudou.
- **Mechelen** - mały ośrodek z imponującą gotycką i barokową architekturą sakralną, a także urokliwym Beginążem.
- **Tournai** - jedno z dwóch najstarszych miast Belgii, posiadające najstarszą dzwonnice w kraju.
- **Lowanium/Leuven** - ośrodek z najstarszym katolickim uniwersytetem na świecie. Centrum z zachwycającą architekturą świecką i sakralną, oraz Wielkim Beginążem będącym na liście dziedzictwa UNESCO.

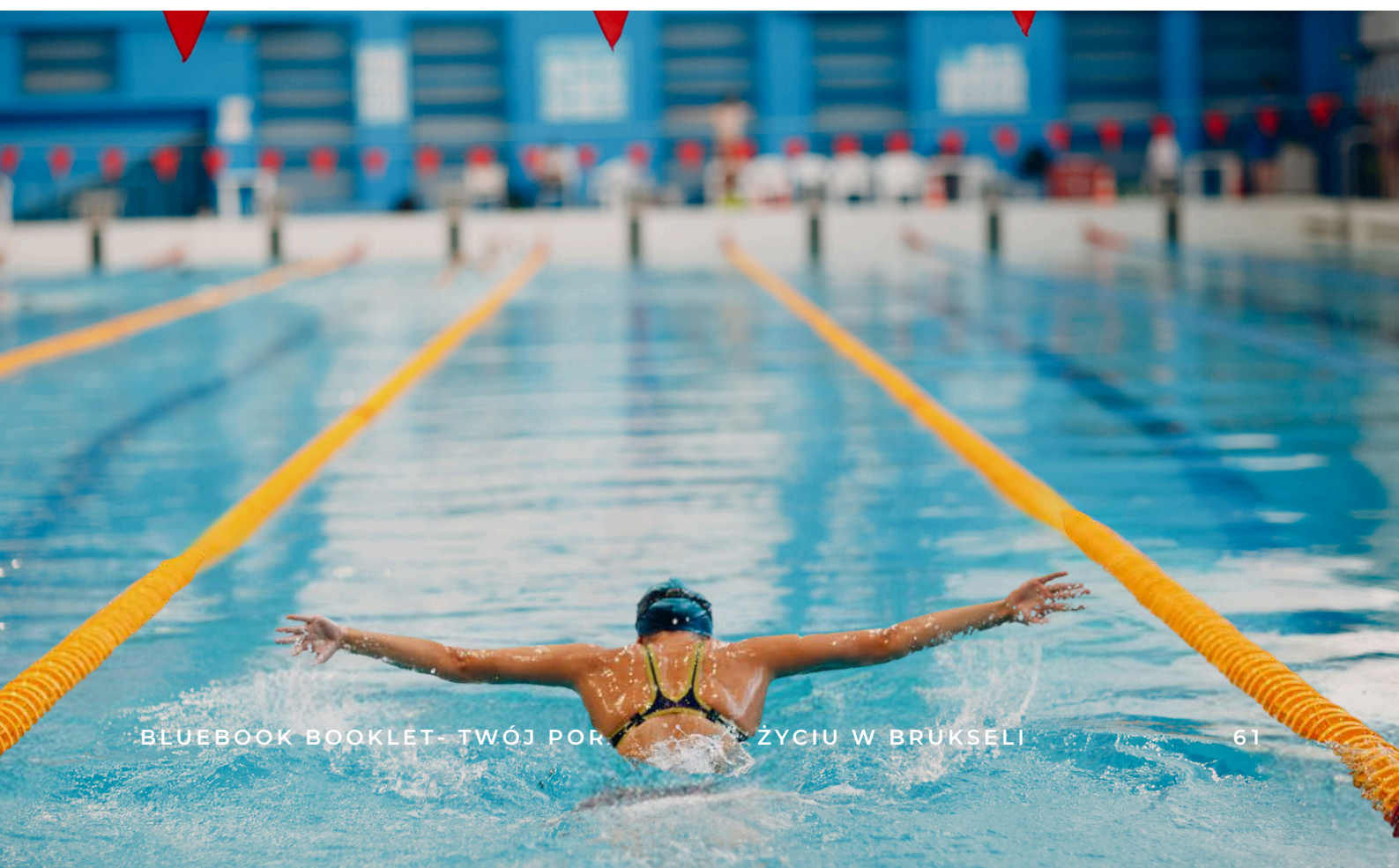

SPORT W BRUKSELI

Pływalnie

W Brukseli jest sporo pływalni (fr. piscine), ale Polaków zaskoczą zarówno godziny otwarcia, bowiem zazwyczaj są czynne od 8:00. do 18:00, jak również stan higieny niektórych obiektów. Dodatkowo nikt nie odlicza minut za pobyt, a płaci się za wejście bez względu na czas pływania. Wiele pływalni robi także przerwy w ciągu dnia, więc zawsze trzeba sprawdzić godziny otwarcia w danym dniu. Uwaga, jeżeli jesteście zarejestrowani w danej dzielnicy, to macie sporą zniżkę na pływanie na oficjalnym obiekcie danej dzielnicy. Poniżej polecane obiekty.

- **ESPADON** - jeden z najnowszych basenów, położony w dzielnicy Etterbeek, bonusem jest rura do zjeżdżania.
- **Piscine VUB** - na kampusie uczelni VUB na Etterbeeku, nowy obiekt czynny najdłużej w mieście do 21:00.
- **Pool is Cool** - otwarty basen na Anderlecht, w którym można morsować w sezonie zimowym (POOL IS COOL).
- **Aqualibi** - aquapark pod Brukselą.

DODATKOWE
PORADY

TANIE ZAKUPY

W Brukseli można też znaleźć sporo sklepów i targowisk, które ułatwią życie podczas stażu. Polecamy szczególnie:

- **stragany z warzywami przy Gare du Midi**, gdzie można zakupić bardzo tanio produkty, które niestety szybko się psują.
- **polskie sklepy:** Kubuś, Podlasiak i Polskie Smaki.
- **Polski Ryneček w Brukseli** - cotygodniowe dostawy warzyw, owoców i innych produktów z Polski (okolice Atomium).
- **wyposażenie mieszkania:** Action (wszystko i nic), troc.com (używane antyki w niskich cenach).
- **Online portal z używanymi rzeczami to** 2ememain/2dehand <https://www.2ememain.be>.
- **aplikacja TooGoodToGo** - warto z niej korzystać, ponieważ wiele sklepów w Brukseli sprzedaje ostateczne produkty po mocno obniżonych cenach.
- **buy nothing Brussels** - grupa na FB w stylu polskiej "Uwaga, śmieciarka jedzie!" - w celu oddawania/przyjmowania rzeczy za darmo.

PODPIS KWALIFIKOWANY

Podpis kwalifikowany mSzafir jednorazowy: jeśli musisz udzielić pełnomocnictwa, podpisać umowę przenoszącą prawa autorskie lub po prostu Twój kontrahent oczekuje zawarcia umowy w formie pisemnej: tańszym rozwiązaniem niż kurier jest złożenie na umowie podpisu w formie elektronicznej przy wykorzystaniu kwalifikowanego certyfikatu zgodnego z rozporządzeniem EIDAS.

Taki podpis wywołuje identyczne skutki materialnoprawne jak podpis odręczny. Jeżeli posiadasz rachunek bankowy niektórych polskich banków, możesz skorzystać z usługi podpisu jednorazowego za ok. 18 zł.

COWORKING SPACES

W Brukseli znajduje się kilka godnych polecenia przestrzeni coworkingowych, z tych przez nas sprawdzonych polecamy:

Local Club Cafe (<https://www.local-club.com/>) - kameralny coworking w Ixelles z nielimitowanym dostępem do kawy, herbaty, drobnych przekąsek typu orzechy, czy herbatniki. Co istotne, nie wymaga wcześniejszej rejestracji ani rezerwacji.

Cena: 6 € za pierwszą godzinę, a następnie 1,5 € za każde kolejne 15 minut. Można też kupić wejściówkę na cały dzień za 25 € lub karnet na miesiąc za 129 €

W imieniu naszego stowarzyszenia, pragnę podziękować Ci za lekturę tego przewodnika. Jako zarząd PEPN mamy nadzieję, że będzie on pomocny podczas Twoich pierwszych kroków w europejskiej bańce.

Ten poradnik ma formę kompaktową. Jesteśmy świadomi, że wciąż można by poszerzyć go o wiele dodatkowych wątków. W związku z tym, zachęcamy do kontaktu z nami. Jeżeli masz pytania, potrzebujesz konsultacji, wsparcia, wskazówek lub masz dla nas ciekawą propozycję – skontaktuj się z nami wysyłając wiadomość na nasz profil na LinkedInie: [Polish European Professionals Network – PEPN](#).

Zachęcamy do kontaktu, współpracy i dołączenia do naszych wydarzeń.

Serdecznie pozdrawiamy i życzymy powodzenia!

Bartosz BOJKO

członek zarządu PEPN

PEPN pragnie podziękować wszystkim osobom kontrybuującym w tworzeniu niniejszej publikacji za ich wkład merytoryczny, kreatywny, korektę językową i oprawę graficzną.

Autorzy: Joanna SIEMBIDA, Bartosz BOJKO, Weronika TOŁŚCIUK, Ariel SŁAWIŃSKI, Maria NOWICKA, Aleksander LUBOJEMSKI, Weronika WARZOCHA, Maciej REWUCKI, Marcin CHEĆ, Adam GAJEK, Grzegorz JANOWICZ

Kontakt:

[LinkedIn](#)

[Strona Internetowa](#)

[X/Twitter](#)

info@polishprofessionals.eu